

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Tdo/74/2017
Identifikačné číslo spisu:	7714010434
Dátum vydania rozhodnutia:	30.11.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7714010434.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného H.A. pre obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a/, c/, d/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 30. novembra 2017 v Bratislave dovolanie obvineného H.A. podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Romana Fulku proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 24. júna 2016, sp. zn. 8 To 68/2016, a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného H.A. s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Michalovce (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 5. mája 2016, sp. zn. 3T/120/2014, uznal obvineného H.A. vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a/, c/, d/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. na skutkovom základe, že

teraz už odsúdený E. X. poskytol priestory letnej kuchyne na pozemku rodinného domu v A. XX, ktorý obýva, ako aj niektoré komponenty obvinenému H.A. za účelom výroby psychotropnej látky metamfetamínu, a to v období najneskôr od začiatku roka 2014 do 31. marca 2014, kedy obvinený H.A. z tabletiiek a prekurzorov, ktoré si zabezpečil, najmenej jedenkrát do týždňa varil pervitín v množstve najmenej po 6 gramov, ktorý následne predával konzumentom, alebo poskytol iným osobám za služby, alebo sám skonzumoval, pričom obvinený H.A. bol za taký čin rozsudkom Okresného súdu Michalovce z 15. marca 2010, sp. zn. 8 T 24/2010, právoplatným 15. marca 2010 odsúdený pre § 20, § 172 ods. 1 písm. a/, c/ Tr. zák. v spojení s rozsudkom Okresného súdu Michalovce z 12. mája 2011, sp. zn. 1 T 45/2010, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo 16. januára 2012, sp. zn. 8 To 69/2011, právoplatným dňa 16. januára 2012 a v spojení s rozsudkom Okresného súdu Košice I z 2. mája 2012, sp. zn. 7 T 10/2005, právoplatným 2. mája 2012 k súhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní 5 rokov so zaradením do II. nápravno-výchovnej skupiny.

Za to okresný súd obvineného H.A. odsúdil podľa § 172 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 37 písm. m/ Tr. zák. a § 38 ods. 4 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanástich) rokov. Podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. súd obvineného O. pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom strázenia. Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. a § 78 ods. 1 Tr. zák. súd uložil obvinenému ochranný dohľad v trvaní 3 (troch) rokov. Podľa § 73 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák. a § 74 ods. 1 Tr. zák. súd tiež obvinenému uložil ochranné protitoxikomanické liečenie ambulantnou formou.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený H.A. odvolanie, o ktorom Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozhodol rozsudkom z 24. júna 2016, sp. zn. 8 To 68/2016, tak, že napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 3 Tr. por. vo výroku o spôsobe výkonu trestu odňatia slobody zrušil a sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. a § 48 ods. 4 Tr. zák. obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Proti tomuto rozsudku bolo okresnému súdu 1. júna 2017 doručené dovolanie obvineného H.A. podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Romana Fulku, advokáta so sídlom Podtatranského 2, 040 01 Košice.

V podanom dovolaní obvinený O. uplatnil dovolacie dôvody § 371 ods. 1 písm. c/, g/ a i/ Tr. por., t. j. zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu, rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, resp. rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V rámci dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a g/ Tr. por. uviedol, že zo spáchania trestného činu bol usvedčený hlavne svojou prvotnou výpoveďou z 1. apríla 2014, ktorú učínil pod vplyvom pervitínu, čo bolo preukázané znaleckou expertízou. V tomto smere namietal dezinterpretáciu záverov znalkyne MUDr. Martiny Rákayovej. Doplnil, že pod vplyvom drog boli získané aj usvedčujúce výpovede spoluobvinených E. X. a D. P.. K záverom okresného súdu o tom, že s prihliadnutím na uplynulý čas už nie je možné napraviť pochybenie orgánov činných v trestnom konaní, ktoré obvineným ihneď po ich zadržaní neodobrali vzorku krvi uviedol, že takýto záver patrí výlučne do kompetencie znalcov. Súd tiež nijako nevyhodnotil odborné vyjadrenie prof. MUDr. Ladislava Hosáka PhD., ktorý spochybnil tvrdenia MUDr. Martiny Rákayovej ohľadne spoľahlivosti výpovede osoby, ktorá je pod vplyvom pervitínu. Znalkyňa pri tom nezistovala ani ďalšie okolnosti, ktoré pri užití drogy majú na jej konzumenta vplyv. Vo vzťahu k týmto okolnostiam obvinený zdôraznil, že v čase výsluchu sa nachádzal v policajnej cele, bol v permanentnom strese a trpel rakovinou semenníkov. Podľa obvineného práve tieto okolnosti v spojitosti so všeobecne známymi účinkami pervitínu u neho spôsobili, že sa nepravdivo priznal k trestnej činnosti, ktorú nespáchal a pred sudcom 3. apríla 2014 uvedené už len zopakoval. Vychádzajúc z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vo veci Duško Ivanovski proti bývalej Juhoslovanskej republike Macedónsko z 27. apríla 2014, č. 10718/05, dospel k záveru o porušení jeho práv.

Ďalej obvinený argumentoval, že tejto jeho výpovedi predchádzala skoršia výpoveď ako zadržaného podozrivého z 31. marca 2014, kde vypovedal bez obhajcu a bez dôsledného poučenia „o záruke privilégia neinkriminovať sám seba“. Bol ovplyvňovaný policajtmi, ktorí dobre vedeli, že je pod vplyvom drog, a preto mu vnútili, že je dílerom, vydierali ho, aby sa priznal, že potom prepustia jeho družku. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok ESLP vo veci Zachar a Čierny proti Slovensku z 21. júla 2015, č. 29376/12 a č. 19384/12, kde súd v druhovo identickej veci skonštatoval porušenie práv obvinených. Obdobne aj v prípade rozsudku Kolesník proti Ukrajine z 19. novembra 2009, č. 17551/02, súd odmietol priznania uskutočnené v neprítomnosti obhajcu, ako aj ďalšie jeho priznania, ktoré obsahovo vychádzali z jeho prvej výpovede.

Namietol tiež, že okresný súd postupoval nesústredene a zmätočne, keďže neodstraňoval rozpory v jeho výpovediach z hlavného pojednávania ihneď, ako sa vyskytli, ale až dodatočne, keď súd na žiadosť prokurátorky prečítal celú jeho výpoveď z prípravného konania. Na vzniknuté rozpory ho však nik

neupozornil, ani sa nedožadoval, aby ich vysvetlil, čím došlo k porušeniu § 258 ods. 4 Tr. por.

V ďalšej časti obvinený namietal, že rozsudok z 5. mája 2016 je v podstate kópiou predchádzajúceho a krajským súdom zrušeného rozsudku okresného súdu z 5. novembra 2015, v ktorom súd odstránil tie časti, ktoré sa týkali spoluobvinených X., P. a P. a doplnil správu ÚVV a ÚVTOS Košice s lekárskou správou MUDr. Šimunovej. Takýto postup označil s poukazom na rozsudok EŠLP vo veci Delcourt proti Belgicku zo 17. januára 1970, č. 2689/65 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 19. júna 2012, sp. zn. 1TdoV 16/2011, za rozporný s právom na spravodlivý proces. Ako dodal, zásada voľného hodnotenia dôkazov nie je a nesmie byť prejavom svojvôle, pričom dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je esenciálnou náležitosťou každého súdneho rozhodnutia.

Poukázal aj na to, že súdy ho v rozhodujúcej miere uznali vinným na podklade výpovedí spoluobvineného E. X. a D. P.. Vo vzťahu k nim sa však rozsudok stal právoplatný 22. decembra 2015, čím sa zmenilo aj ich procesné postavenie z obžalovaných na svedkov. Keďže jedna osoba nemôže vystupovať v dvoch procesných postaveniach naraz, uznesením krajského súdu z 25. februára 2016 sa stali tieto ich skôr učinené výpovede neprípustné. Právny názor krajského súdu o tom, že v týchto prípadoch nie je treba opätovne bývalých spoluobžalovaných vypočúvať, neobstoí, keďže to nekorešponduje so zaužívanou praxou súdov, konkrétne s uznesením najvyššieho súdu z 8. marca 2011, sp. zn. 2 Tdo 4/2011, resp. Krajského súdu v Bratislave z 9. januára 2014, sp. zn. 4 To 119/2013.

Namietal aj, že v prípravnom a súdnom konaní nemal možnosť vypočúvať spoluobvineného X. a svedkov E., J. a D., keďže účasť jeho obhajcu na predmetných úkonoch bola len formálna, išlo len o ustanoveného obhajcu, voči ktorému ani nemal dôveru. Keďže v čase týchto výsluchov bol pod vplyvom pervitínu, nemohol dať obhajcovi relevantné inštrukcie k postupu. Okrem toho, vzhľadom na novo uvádzané skutočnosti svedkyňou L. L., bolo nevyhnutné s týmito konfrontovať tak X., ako aj J..

Ďalej namietal, že v prvotných výpovediach označil osem osôb, ktorým mal pervitín predávať. Obvinení X. a D. túto skutočnosť potvrdzujú, avšak nemohol im klásť otázky, svedok Y. uviedol, že bol v podmienke a policajti ho nútili povedať niečo na obvineného O., svedkovia Y. a P. predmetnú skutočnosť nepotvrdili, svedkovia K., G. a Z. neboli ani vypočutí. Ďalej vo výpovediach uviedol, že drogy kupoval prostredníctvom Z. a K. K. od H. a Z. P. a H. V., ani jedna z týchto osôb však nebola vypočutá. Za týchto okolností v žiadnom prípade nemožno tvrdiť, že by boli jeho prvotné výpovede ďalším dokazovaním verifikované. V ďalšej časti dovolania obvinený spochybnil závery súdov ohľadne výpovedí svedkov P., Y. a E., keď vyhlásil, že tieto si osvojili manipulácie policajtov, resp. klebety z prípravného konania a naopak, neuverili ich tvrdeniam z konania pred súdom. Spochybnil aj závery súdov ohľadne obstaraných listinných dôkazov, a to konkrétne zápisnicu o obhliadke miesta činu, zápisnicu o vykonaní domovej prehliadky, záznamy z telefonických hovorov, resp. prepisy SMS správ. O všetkých týchto dôkazoch sa vyjadril v tom smere, že nepreukazujú jeho vinu. Oproti tomu, súdy nijako nevysvetlili, že v dome obvineného X. neboli nájdené žiadne jeho biologické stopy, použitie služobného psa na vyhľadávanie drog skončilo negatívne, rovnako negatívne skončilo aj jeho viac ako dvojmesačné sledovanie políciou. Ďalej obvinený polemizoval s hodnotením svedeckých výpovedí svedkov P. a Y., poukázal na údajné protežovanie svedka K. K. a v kontexte výpovedí O., X. a J. vysvetľuje, že medzi nimi a výpoveďou svedkyne L. neexistuje žiaden rozpor.

K dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a i/ Tr. por. obvinený vyhlásil, že ho súdy odsúdili za výrobu, kúpu, predaj, výmenu, zadováženie a prechovávanie pervitínu, hoci v jeho prípade sa žiaden nenašiel. Na iných predmetoch sa našli len stopové, nevážiteľné množstvá metamfetamínu, ktoré neboli spôsobilé na stanovenie obsahu účinnej látky. Na podklade rozsudku EŠLP vo veci Bochan proti Ukrajine z 3. mája 2007, č. 22251/08, Krajského súdu v Bratislave zo 7. júna 2012, sp. zn. 3 Tov 1/2012, ako aj viacerých uznesení vyšetrovateľov PZ vyhlásil, že okresný súd ho odsúdil, hoci nemá ani poňatia, akú látku mal vyrobiť, kúpiť, predat', vymeniť, zadovážiť a prechovávať.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. poukázal na výsluchy svedkov G. D. a C. J., ktorí sa po zákonnom poučení podľa § 130 ods. 2 Tr. por. nevyjadrili, či využívajú právo odmietnuť

vypovedať alebo nie. I napriek tomu, zápisnice o ich výsluchu okresný súd podľa § 263 ods. 3 písm. a/ Tr. por. prečítal, čo je v rozpore s rozsudkom najvyššieho súdu zo 7. apríla 2009, sp. zn. 2 Tdo 6/2009. Namietol aj nezákonné výsluchy svedkov P., Y. (a v zásade aj) E., O. a Y., ktorí sa po tom, ako počas svojho výsluchu vyhlásili, že sú konzumentmi drog, nijako nevyjadrili k poučeniu podľa § 130 ods. 2 Tr. por. A hoci to okresný súd neskôr napravil, keď ich opätovne poučil a svedkovia sa k tomuto poučeniu vyčerpávajúcim spôsobom vyjadrili, v týchto opakovaných výpovediach svedkovia len odkázali na svoje skôr učené výpovede, čo je v rozpore s judikátom najvyššieho súdu R 81/2003.

Na podklade vyššie uvedených skutočností obvinený O. dovolaciemu súdu navrhol, aby vyslovil, že rozsudkom krajského súdu, ako aj konaním, ktoré mu predchádzalo, bol z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c/, g/ a i/ Tr. por. porušený zákon v ustanoveniach § 2 ods. 1, ods. 9, ods. 10, ods. 12, § 34 ods. 1, § 119 ods. 2, § 168 ods. 1, § 258 ods. 4, § 321 ods. 1 písm. a/, b/, c/, d/ Tr. por., čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy SR, čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), § 172 ods. 1 písm. a/, c/, d/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. v neprospech obvineného H.A., zrušil napadnuté rozsudky, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a okresnému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. Obvinený tiež navrhol, aby ho najvyšší súd nezval do väzby.

Dňa 31. októbra 2017 sa k podanému dovolaniu vyjadril prokurátor Krajskej prokuratúry v Košiciach (ďalej len „prokurátor“) tak, že v prípade skutočností týkajúcich sa údajne nezákonných výpovedí obvinených z prípravného konania, skutočností ohľadne záverov MUDr. Martiny Rákayovej, prof. MUDr. Hosáka PhD., výstupov z realizovaných domových prehliadok a odposluchov telekomunikačnej prevádzky sa už vyčerpávajúco vyjadrili konajúce súdy. Všetky obstarané dôkazy boli vykonané zákonne a opačný záver nemožno vyvodiť len preto, že spôsob ich hodnotenia nezodpovedá predstavám obvineného. Pokiaľ aj odvolací súd nereagoval na všetky tvrdenia obvineného, nejde automaticky o nezákonný rozsudok, keďže ustálená súdna prax vyžaduje, aby bolo reagované na podstatné a právne relevantné skutočnosti.

Na podklade uvedeného prokurátor dovolaciemu súdu navrhol, aby podané dovolanie podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Spisový materiál bol spolu s dovolaním najvyššiemu súdu predložený na rozhodnutie 8. novembra 2017; predseda senátu doručil vyjadrenie prokurátora obvinenému a jeho obhajcovi.

Následne najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného H.A. i predložený spisový materiál a zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), prostredníctvom ustanoveného obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Zároveň ale zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zřejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Na úvod dovolací súd upozorňuje, že každú z vecne špecifikovaných dovolacích námietok možno subsumovať len pod jeden z dovolacích dôvodov taxatívne uvedených v § 371 ods. 1 Tr. por. Bez ohľadu na odlišný postup obvineného (ktorý každý z vytýkaných nedostatkov podradil vždy pod viacero „do úvahy prichádzajúcich dôvodov“), súd mal na pamäti, že pri posudzovaní dovolania je viazaný vecným vymedzením námietok a nie ich právnou kvalifikáciou.

Pokiaľ ide o údajnú nezákonnosť prvotných výpovedí (vykonaných bez náležitého poučenia a v neprítomnosti obhajcu), najvyšší súd sa s ňou nestotožnil. Zo zápisnice o zadržaní a obmedzení osobnej slobody podozrivej osoby vyplýva, že obvinený O. bol v zmysle § 85 ods. 6 Tr. por. riadne poučený o možnosti zvoliť si obhajcu a radíť sa s ním už v priebehu zadržania bez prítomnosti tretej osoby, ako aj o možnosti jeho obhajcu byť prítomný pri jeho výsluchu (č. 1. 9 a nasl.). Rovnako zo zápisnice o výsluchu

zadržaného podozrivého uskutočneného 31. marca 2014 (medzi 14:50 hod. - 15:40 hod.) plyní, že tento bol poučený v intenciách § 121 ods. 2 Tr. por. v spojení s § 122 ods. 1 Tr. por., toto poučenie mu bolo primerane vysvetlené a porozumel mu (č. l. 94 a nasl.).

Takto poučený sa obvinený (v tom čase v postavení zadržaného podozrivého) rozhodol obhajcu si nezvoliť a sám vo veci vypovedal tak, že sa ku skutku doznal. Na základe tejto výpovede, ako aj množstva ďalších dôkazov mu bolo na ďalší deň - 1. apríla 2014, podľa § 206 ods. 1 Tr. por. zákonným spôsobom vznesené obvinenie. Keďže jeho konanie bolo už od vznesenia obvinenia kvalifikované ako obzvlášť závažný zločin podľa § 171 ods. 1 písm. a/, c/, d/, ods. 2 písm. a/ Tr. por., okamžite (v ten istý deň) mu sudca pre prípravné konanie podľa § 37 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ustanovil obhajcu - JUDr. Martina Kostreja (č. l. 36). S obhajcom sa mal možnosť poradiť ešte pred prvým svojím výsluchom v postavení obvineného z 1. apríla 2014 v čase medzi 17:50 hod. - 19:00 hod. (č. l. 43 a nasl.). Za týchto okolností dovolací súd nezistil pochybenia, na ktoré obvinený poukazuje.

Pokiaľ ide o jeho tvrdenie, že v čase prvotných výsluchov bol pod vplyvom drog, aj najvyšší súd je toho názoru, že takýto záver z vykonaného dokazovania nevyplýva. Obvinený v tom čase ani jedenkrát nesignalizoval (vyšetrovateľovi alebo obhajcovi), že by sa necítil dobre; ani z iného jeho správania nevyplývalo, že by mal byť pod vplyvom omamnej látky. Navyše, na tieto svoje skôr učené výpovede odkázal aj pred sudcom pre prípravné konanie počas rozhodovania o jeho väzobnom stíhaní z 3. apríla 2014 (č. l. 30 a nasl.). Pokiaľ ide o prítomnosť metamfetamínu a amfetamínu, ktorá bola identifikovaná v jeho moči z 31. marca 2014, treba uviesť, že podľa vyjadrenia MUDr. Martiny Rákayovej, prítomnosť drogy možno zistiť aj tri dni po jej užití; táto okolnosť ale nič nehovorí o jej koncentrácii a účinkoch na konzumenta (č. l. 1509). Napokon dovolací súd poukazuje na fakt, že k uskutočneniu prvej procesne použiteľnej výpovede došlo až po 35 hodinách od zadržania obvineného, a preto s prihliadnutím na priemerný čas odznievania účinkov pervitínu z tela človeka (4 - 8 hodín, max. 1 deň), je zrejmé, že v prípade vznesenej námietky ide len o účelovú snahu obvineného spochybniť zákonnosť jeho priznania z prípravného konania.

K námietke, podľa ktorej si súdy samostatne posudzovali otázky, ktoré boli zverené znalcom, najvyšší súd zdôrazňuje, že okresný súd odmietol návrh na doplnenie dokazovania vyšetrením duševného stavu obvineného, keďže prof. MUDr. Hosák PhD. a MUDr. Rákayová jednoznačne uviedli, že bez analýzy vzoriek krvi sa nevedia s určitosťou vyjadriť k množstvu a účinkom užitej drogy. Keďže táto vzorka odobratá nebola, nie je možné s istotou predmetnú okolnosť ustáliť. Z tohto dôvodu postupoval súd správne, keď návrh na doplnenie dokazovania v tomto smere odmietol.

K rozsudku vo veci Zachar a Čierny proti Slovenskej republike z 21. júla 2015, č. 29376/12 a č. 29384/12, najvyšší súd uvádza, že tento je založený na odlišných skutkových okolnostiach. V prejednávacom prípade štrasburský súd skonštatoval porušenie čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 6 ods. 3 písm. c/ Dohovoru, keďže slovenské orgány činné v trestnom konaní „zavádzali“ obvineného ohľadne právnej kvalifikácie jeho skutku (keď mu pôvodne vzniesli obvinenie pre § 172 ods. 1 písm. c/ a d/ Tr. zák., hoci už na podklade v tom čase zistených okolností prípadu bolo možné bezpečne vyvodiť záver o právnej kvalifikácii podľa § 172 ods. 2 písm. c/ Tr. zák.), v dôsledku čoho, obvinený učinil inkriminujúce priznania bez toho, aby bol zastúpený obhajcom, resp. mal možnosť sa s ním predtým poradiť. Trestná vec obvineného O. však bola od začiatku - od začatia trestného stíhania podľa § 199 ods. 1 Tr. por. kvalifikovaná ako obzvlášť závažný zločin podľa § 172 ods. 1 písm. a/, b/, c/, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. (č. l. 3) [keďže v danom čase príslušné orgány predpokladali, že k drogovej trestnej činnosti dochádzalo závažnejším spôsobom konania - organizovanou skupinou (§ 138 písm. i/ Tr. zák.); uvedená okolnosť sa v priebehu vyšetrovania nepotvrdila] a k obvineniu O. z obzvlášť závažného zločinu podľa § 172 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. (vzhľadom na jeho recidívu) aj došlo. Inými slovami, u obvineného O., na rozdiel od prípadu pred ESĽP, nebol skutok v žiadnom štádiu „podkvalifikovaný“ a zo strany orgánov činných v trestnom konaní a súdov mu boli vytvorené podmienky pre realizáciu materiálnej a formálnej obhajoby.

K údajne formálnemu výkonu obhajoby zo strany JUDr. Kostreja, najvyšší súd uvádza, že aj táto

námietka je uplatnená účelovo. Svedčí o tom fakt, že obvinený JUDr. Kostreja nijakým spôsobom nespochybňoval, nežiadal o ustanovenie iného obhajcu, naopak, tento sa zúčastňoval oznámených procesných úkonov (č. l. 32, 49, 62, 122, 129, 146, 149, 153, 157 atď.), kládol obvineným / svedkom otázky a až 19. mája 2014, t. j. po viac ako 2 mesiacoch od vzniesenia obvinenia a vzatia obvineného do väzby si obvinený zvolil iného obhajcu a celkom zjavne aj inú obhajobnú stratégiu. To, že následne začal obvinený trestnú činnosť popierať neznamená, že dovtedy išlo zo strany jeho pôvodného obhajcu o formálny výkon obhajoby.

Vo vzťahu k námietke o porušení § 258 ods. 4 Tr. por., najvyšší súd dodáva, že je naozaj pravdou, že zápisnica o výpovedi obvineného O. (č. l. 43 a nasl.) mu nebola prečítaná ihneď, ako sa obvinený 30. októbra 2014 na hlavnom pojednávaní odklonil od svojej skoršej výpovede z prípravného konania, ale až dodatočne - na hlavnom pojednávaní z 28. mája 2015. S prihliadnutím na to, že prokurátorka už na začiatku pri výsluchu obvineného vyzvala, aby sa vyjadril aj k svojej skoršej doznávajúcej výpovedi z prípravného konania (č. l. 1382), pričom túto možnosť obvinený aj náležite využil (keď rozsiahlo spochybňoval okolnosti, za akých mala byť uskutočnená), aby následne svoje tvrdenia zopakoval aj po tom, ako bola jeho výpoveď z prípravného konania prečítaná (č. l. 1561), nemožno skonštatovať, že by bolo jeho právo na obhajobu zásadným spôsobom porušené. Účelom prečítania skôr učinenej výpovede svedkovi / obvinenému je poukázať na existenciu rozporov medzi dvoma výpoveďami. Ide o to, aby sa obvinenému / svedkovi dala možnosť svoje vyjadrenia (či už tie vyslovené v prípravnom konaní alebo tie zo súdneho konania) opraviť, príp. korigovať. Ako to však zo zápisníc z hlavného pojednávania plynie, obvinený si bol vedomý svojej skoršej (a podstatne odlišnej) výpovede a túto opakovane označil za vynútenú, resp. učinenu pod vplyvom drog. Za týchto okolností je zjavné, že obvinený mal možnosť sa brániť a vzniknuté rozpory vysvetliť, a preto nemožno dospieť k záveru, že by boli jeho práva zásadným spôsobom porušené.

K námietke týkajúcej sa nezákonného prečítania výpovedí spoluobvinených X. a P. najvyšší súd uvádza, že uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo 4/2011 a Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 To 119/2013, sa týkajú úplne odlišnej procesnej situácie. V tam prejednávanych prípadoch súdy vyhlásili, že ak na hlavnom pojednávaní svedok, ktorý v prípravnom konaní vypovedal v postavení obvineného odmietne s poukazom na § 130 ods. 2 Tr. por. vypovedať v trestnej veci bývalého spoluobvineného, potom s ohľadom na znenie § 263 ods. 3 písm. c/ Tr. por. nemožno jeho skôr učinenu výpoveď prečítať. V prípade obvineného O. však obvinení X. a P. pred súdom vypovedali v postavení obžalovaných a k prečítaniu ich výpovedí z prípravného konania - v postavení obvinených, došlo v prípade X. v zmysle § 258 ods. 4 Tr. por., tzn. preto, že pred súdom využil svoje právo a odmietol vypovedať a v prípade P. v zmysle § 264 ods. 1 Tr. por., tzn. preto lebo sa v nej objavili podstatné rozpory.

K námietke týkajúcej sa nezákonných výpovedí svedkov D., J., P., Y., O., E. a Y. najvyšší súd uvádza, že ani táto nebola uplatnená dôvodne. Výpovede svedkov D. a J. boli na hlavnom pojednávaní postupom podľa § 263 ods. 3 písm. a/ Tr. por. prečítané, keďže sa im opakovane nedarilo doručiť predvolania a ich pobyt nebol súdu známy (č. l. 1560). K zákonnosti ich výpovedí z prípravného konania treba uviesť, že obaja svedkovia boli v súlade s § 130 ods. 1, ods. 2 Tr. por. poučení o svojich právach, tomuto poučeniu porozumeli a napriek hrozbe ich trestného stíhania vyhlásili, že vypovedať chcú a budú (č. l. 121, 164). To isté možno konštatovať vo vzťahu k výpoveďiam svedkov P. (č. l. 181), Y. (č. l. 177), O. (č. l. 145), E. (č. l. 152) a Y. (č. l. 169). I keď je pravdou, že títo svedkovia (až na svedka Y.) sa na hlavnom pojednávaní výslovne nevyjadrili, že by poučeniu porozumeli, toto vyjadrenie nemusí zodpovedať doslovnej formulácii v zákone; ide o to, aby neboli pochybnosti o prejavenej vôli svedka vypovedať alebo naopak, odoprieť výpoveď (viď R 14/2012). Okrem toho, menovaní svedkovia sa vo väčšine na hlavnom pojednávaní podstatne odklonili od svojich skorších usvedčujúcich výpovedí z prípravného konania. Pritom práve na podklade týchto (zákonných) výpovedí z prípravného konania bol vynesенý odsudzujúci rozsudok. Obvinený síce napáda nezákonnosť výpovedí svedkov z hlavného pojednávania kvôli pochybeniam pri plnení poučovacej povinnosti, avšak na týchto výpovediach ani odsudzujúce rozsudky nie sú založené (viď s. 14 - 16 rozsudku okresného súdu).

Pokiaľ ide o ďalšie námietky obvineného O. (týkajúce sa toho, či sa jeho prvotné doznávajúce výpovede výsluchmi X., D., Y., Y., P., K., G. a Z. verifikovali alebo nie, nesúhlasu obvineného s tým, že súdy uverili výpovediam z prípravného konania pred výpoveďami pred súdom, dôkaznej hodnoty obstaraných listinných dôkazov, resp. hodnovernosti výpovede svedkyne L.), tieto celkom zjavne smerujú k hodnoteniu vykonaného dokazovania, do ktorého dovolací súd podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. časť za bodkočiarkou zasahovať nemôže.

K námietke nedostatočného odôvodnenia napadnutých rozsudkov najvyšší súd dopĺňa, že táto nenapĺňa žiaden z taxatívne formulovaných dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Nad rámec uvedeného dovolací súd uvádza, že rozhodnutia súdov, predovšetkým rozsudok okresného súdu, boli odôvodnené veľmi podrobne a poskytli odpovede na všetky zásadné, obvineným formulované námietky.

Na podklade týchto úvah dospel najvyšší súd k záveru, že obvineným H.A. uplatnené dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, g/ a i/ Tr. por. nie sú dané, a preto jeho dovolanie na neverejnom zasadnutí postupom podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.